

Yn gywir adeg argraffu – 11 Ionawr 2021

Llythyr gan Fyrddau Iechyd ac Awdurdodau Lleol i aelwydydd

Roedd 2020 yn flwyddyn anodd iawn i bawb. Mae cymaint ohonom wedi colli aelodau o'n teulu a ffrindiau agos i'r coronafeirws. Mae'r pandemig wedi troi ein bywydau ni i gyd ben i waered.

Mae'r sefyllfa bresennol yng Nghymru yn ddifrifol iawn. Mae achosion o'r feirws yn uchel iawn ac mae straen newydd, trosglwyddadwy iawn o'r coronafeirws yn y Deyrnas Unedig, sydd ar led ym mhob rhan o Gymru. Rydym ni i gyd yn aros gartref eto i gadw'n ddiogel, achub bywydau a diogelu'r Gwasanaeth Iechyd. Ond mae llygedyn o obaith inni i gyd.

Efallai'ch bod wedi clywed bod dau frechlyn newydd ar gyfer COVID-19 bellach ar gael. Dyma'r newyddion da rydym wedi bod yn aros amdano. Mae'n rhoi gobaith inni ddechrau edrych ymlaen at ddychwelyd i fywyd arferol ymhen amser.

Bydd dros 1.5 miliwn o bobl yng Nghymru yn cael y brechlyn yn y cam cyntaf o'i ddarparu – ond bydd yn cymryd amser i ddiogelu pawb. Bydd y bobl sydd fwyaf tebygol o ddal coronafeirws a datblygu afiechydon difrifol yn cael y brechlyn yn gyntaf. Mae'r rhain yn cynnwys pobl sy'n byw mewn cartrefi gofal, pobl dros 80 oed a gweithwyr iechyd a gofal rheng flaen. (Gweler yr atodiad i gael rhagor o fanylion am y grwpiau blaenoriaeth yn y cam cyntaf.)

Wrth i'r brechlyn gael ei gyflwyno, mae angen i bob un ohonom ddilyn y rheolau diogelwch a diogelu ein hunain a'n teuluoedd. I wneud hynny, mae angen inni gwrdd â chyn lleied o bobl â phosibl, golchi ein dwylo'n aml, gwisgo gorchudd wyneb a chadw ein pellter oddi wrth bobl eraill.

Mae pob un ohonom yn gobeithio y bydd y brechlyn yn arwain at flwyddyn lawer gwell yn 2021 ac at ddiwedd i'r pandemig hwn.

Sut mae'r brechlyn yn cael ei ddarparu

Mae tri math o frechlyn COVID-19 bellach ar gael inni. Un a grëwyd gan Pfizer-BioNTech, un a ddatblygwyd gan Oxford-AstraZeneca, a thrydydd brechlyn a gymeradwywyd ar 8 Ionawr 2021 – brechlyn Moderna. Ni fydd cyflenwad cyntaf brechlyn Moderna ar gael yn y Deyrnas Unedig tan y gwanwyn.

Yn y 3 wythnos gyntaf ers i'r brechlyn cyntaf ddechrau cael ei ddarparu, cafodd dros 35,000 o bobl ledled Cymru eu brechu, gan gynnwys miloedd yn Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro. Rydym wedi dechrau â'r grwpiau hynny o bobl sy'n wynebu'r risg mwyaf sy'n byw mewn cartrefi gofal i oedolion hŷn a'u gofalwyr, y rhai dros 80 oed, a gweithwyr iechyd a gofal rheng flaen.

Mae llawer iawn o waith wedi'i wneud i gynllunio'r ymdrech enfawr sydd ei hangen i ddarparu brechlyn COVID-19 i bawb cymwys. Wrth i ragor o gyflenwadau o'r brechlynnau gael eu darparu, byddant yn cael eu cyflwyno'n gyflymach a bydd rhagor o glinigau yn cael eu sefydlu yn ystod mis Ionawr. Bydd dros 60 o feddygfeydd ledled Cymru yn cynnal clinigau brechu arbennig o ganol mis Ionawr gan gynnwys meddygfeydd ym mhob un o'n siroedd, sef Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro.

Byddwch yn cael eich gwahodd i gael y brechlyn yn eich tro. Cewch ddewis cael y brechlyn ai peidio. Byddwch yn cael gwybodaeth ynglŷn ag ef i'ch helpu i benderfynu, os oes gennych unrhyw bryderon.

Mae rhagor o wybodaeth am ddiogelwch a chymhwyster ar gael yma: <https://icc.gig.cymru/pynciau/imiwneiddio-a-brechlynnau/gwybodaeth-brechlyn-covid-19/ynglyn-ar-brechlyn/>

Mae gwybodaeth benodol am gyflwyno'r rhaglen frechu yn ein hardal leol ar gael yma: <https://biphdd.gig.cymru/gofal-iechyd/gwybodaeth-covid-19/cyflwyno-rhaglen-frechu-covid-19-yn-hywel-dda/>

Cael eich apwyntiad brechu

Byddwch yn cael gwahoddiad pan fydd yn amser ichi gael eich brechu. Bydd yn nodi ble y dylech fynd i gael y brechiad. Nid oes angen ichi ofyn am apwyntiad – **peidiwch â chysylltu â'ch meddygfa, eich bwrdd iechyd, yr ysbyty na'r awdurdod lleol ynglŷn ag apwyntiad.** Gadewch iddyn nhw ganolbwyntio ar eu gwaith pwysig.

Bydd pawb yn cael dau ddos o'r brechlyn ond bydd gennych lefel uchel o amddiffyniad ar ôl y dos cyntaf. Byddwch yn cael eich galw'n ôl am eich ail ddos o fewn 12 wythnos i'r un cyntaf. Pan fyddwch yn cael eich brechlyn COVID-19, byddwch yn cael cerdyn brechu GIG Cymru, yr un maint â cherdyn banc. Bydd y cerdyn hwn yn fodd o'ch atgoffa o'r ail ddos, a bydd hefyd yn cynnwys gwybodaeth ynglŷn â sut i roi gwybod am unrhyw sgil effeithiau.

Atodiad 1

Mae Cyd-bwyllgor annibynnol y DU ar Imiwneiddio a Brechu (JCVI) wedi cytuno ar y rhestr flaenoriaeth ar gyfer y brechlyn ac mae pob un o bedair gwlad y DU yn dilyn y rhestr hon.

Mae dau gam:

Yn y cam cyntaf, byddwn yn brechu yn ôl oedran a risg o salwch difrifol os bydd rhywun yn dal y coronafeirws.

Dyma'r rhestr flaenoriaeth:

1. Pobl sy'n byw mewn cartref gofal ar gyfer oedolion hŷn a'u staff gofalu
2. Pawb 80 mlwydd oed a hŷn a gweithwyr iechedd a gofal cymdeithasol rheng flaen
3. Pawb 75 mlwydd oed a hŷn
4. Pawb 70 mlwydd oed a hŷn a phobl eithriadol o agored i niwed yn glinigol (sef y grŵp "gwarchod" gynt) – bydd pawb yn y grŵp hwn wedi cael llythyr blaenorol gan y Prif Swyddog Meddygol yn eu cynghori i warchod eu hunain
5. Pawb 65 mlwydd oed a hŷn
6. Pawb rhwng 16 mlwydd oed a 64 mlwydd oed sydd â chyflwr iechedd sy'n bodoli eisoes*, sy'n golygu eu bod mewn mwy o berygl o salwch difrifol a marwolaeth
7. Pawb 60 mlwydd oed a hŷn
8. Pawb 55 mlwydd oed a hŷn
9. Pawb 50 mlwydd oed a hŷn

Mae'r grwpiau hyn yn cyfrif am 99% o farwolaethau COVID-19 y gellid eu hosgoi.

*Cyflyrau iechedd sy'n bodoli eisoes:

- Clefyd anadlol cronig, gan gynnwys clefyd rhwystrol cronig yr ysgyfaint (COPD), ffeibrosis systig ac asthma difrifol
- Clefyd cronig y galon (a chlefyd fasnwlaid)
- Clefyd cronig yn yr arennau
- Clefyd cronig yr afu
- Clefyd niwrolegol cronig, gan gynnwys epilepsi
- Syndrom Down
- Anabledd dysgu difrifol a dwys
- Diabetes
- Pobl sydd wedi cael trawsblaniad organ solet, mêr esgyrn neu fôn-gell
- Pobl sydd â mathau penodol o ganser
- Gwrthimwneidd oherwydd clefyd neu driniaeth
- Asplenia a chamweithrediad y dduwg
- Gordewdra afiachus
- Salwch meddwl difrifol

Byddwn yn cyhoeddi bwletin wythnosol ynghylch y rhaglen frechu fel y gallwch weld y cynnydd rydym yn ei wneud yn eich ardal leol. Ar ôl diogelu'r bobl yn y naw categori blaenoriaeth cyntaf hyn, gellir ystyried brechu'r grŵp terfynol o ran y boblogaeth oedolion, sef y rhai 16-49 oed (heb unrhyw gyflyrau iechedd sy'n bodoli eisoes). Hwn fydd yr ail gam.

Disgwylir argymhellion pellach am yr ail gam hwn gan JCVI. Cyn gynted ag y bydd gennym fwy o fanylion am yr ail gam, byddwn yn rhoi gwybod i chi.

Cadeirydd Bwrdd Iechyd
Prifysgol Hywel Dda
Maria Battle

Arweinydd Cyngor Sir Gâr,
Cyng. Emlyn Dole

Arweinydd Cyngor Sir Benfro,
Cyng. David Simpson

Arweinydd Cyngor Sir Ceredigion,
Cyng. Ellen ap Gwyn